

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine", br: 92/10), a u svezi s člankom 1. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara ("Narodne novine", br: 116/11), ravnatelj Ustanove za sveobuhvatnu skrb o pripadnicima 1. gardijske brigade "Tigrovi" i Jedinice za posebne namjene MUP-a RH Rakitje, Stari hrast 55, Rakitje (u daljnjem tekstu: Poslodavac) donosi:

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprečavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Članak 2.

Radnici korisnici građevina, građevinskih dijelova i poslovnog prostora Poslodavca, korisnici materijalno tehničkih sredstava Poslodavca (vozila i ostalo) dužni su provoditi i osiguravati provođenje mjera zaštite od požara na način određen ovim Pravilnikom, propisima donesenim na temelju zakona, poznatim pravilima tehničke prakse i drugim odlukama Poslodavca.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se i na sve treće osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u prostorima Poslodavca bilo radi privremenog ili povremenog obavljanja posla.

Radnici drugih poslodavaca koji obavljaju određene poslove za Poslodavca u građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru Poslodavca, dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka odgovornih osoba za zaštitu od požara.

Članak 3.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- mjere zaštite od požara kojima se otklanjaju ili smanjuju opasnosti od nastajanja požara
- način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog mjesta na drugo o opasnostima od požara na tom radnom mjestu
- obveze radnika zaduženog za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara
- obveze voditelja i drugih radnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara
- dužnosti radnika u slučaju nastanka požara

Članak 4.

Sastavni dio ovoga Pravilnika su:

- rješenje o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara,
- popis prostora prema unutrašnjem ustrojstvu i načinu rada i brojem zaposlenih,
- provedbeni planovi zaštite od požara (plan uzbunjivanja, plan evakuacije),
- popis i raspored vatrogasnih aparata;
- plan i program održavanja vatrogasnih aparata;
- upisnik redovitog pregleda vatrogasnih aparata
upisnik periodičnog pregleda vatrogasnih aparata

Članak 5.

Projektna dokumentacija, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava.

Isprave iz stavka 1. ovoga članka pohranjuju se i čuvaju kod odgovorne osobe.

Članak 6.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i/ili mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom o zaštiti od požara, podzakonskim aktima i ovim Pravilnikom te posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama koje se nalaze u građevini Poslodavca.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovoga članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u prostorijama Poslodavca radi trajnog, privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Radnici drugih pravnih osoba, obrtnici i njihovi radnici koji obavljaju određene poslove za Poslodavca u njegovim prostorijama i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka odgovorne osobe za zaštitu od požara Poslodavca.

Izvođač radova koji obavlja određene poslove za Poslodavca dužan je imenovati odgovornu osobu za provođenje mjera zaštite od požara, prije početka izvođenja radova. Ime odgovorne osobe dostavlja se odgovornoj osobi za zaštitu od požara Poslodavca (u tekstu koji slijedi: odgovorna osoba).

II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 7.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevini i na prostorima oko njih u vlasništvu i/ili na korištenju Poslodavca, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećoj građevini te ugradnju uređaja i opreme u njima;
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara;
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova i drugih gorivih tvari u za to namijenjenim prostorima ili prostorijama;
- čuvanje i korištenje zapaljivih tekućina, tekućih plinova i drugih opasnih tvari koje se drže u prostorijama ili u drugim pomoćnim prostorijama;
- postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i zabrana o pušenju, unošenju otvorene vatre, zavarivanju i sl.;
- održavanje čistoće u građevini ili njihovim dijelovima, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mjesta;
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevine i prostora oko njih za evakuaciju osoba i prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila;
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju propisima.

1.) Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 8.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama te mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama.

a) Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 9.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini,
- sprječavanje širenja požara (lokaliziranje),
- očuvanje vrijednosti dobara u građevini i građevinskim dijelovima Poduzeća i očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 10.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 11.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenje građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

Postojeće stanje građevine i njenih dijelova, građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

Izlazi i izlazni putovi

Članak 12.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima koji su namijenjeni za evakuaciju osoba (izlazi i izlazni putovi) iz građevine u slučaju požara mora biti odgovarajuće označen te uvijek slobodan i prohodan.

Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravni niti djelomično uklonjeni.

Podne obloge, tepisi (tepisoni) kao i mobilni prekrivači moraju biti samogasivi i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpati, već se oštećeni dijelovi moraju u cijelosti izmijeniti.

Članak 13.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Članak 14.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode izravno na ulicu ili otvoren siguran prostor koji je dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 m u prizemnim i 30 m u katovima građevine.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije. Ta vrata moraju biti zakretna i izvedena od negorivog materijala te se ne smiju zaključavati.

Rukohvati i ograde na stepeništu koje služi za evakuaciju osoba trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

Otvori u zidovima

Članak 15.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije).

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Sva vrata na skladištima trebaju biti od negorivog materijala.

Sva vrata u skladištima trebaju biti od negorivog materijala, a vrata između požarnih sektora moraju imati odgovarajuću vatrootpornost, ovisno o požarnom opterećenju u tim požarnim sektorima.

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 16.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravlja se s materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati izvori topline.

Članak 17.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati.

Premazi se ne smiju postavljati na stare premaze već površina se mora prije očistiti.

Pregled zidova i stupova mora se obavljati jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine i biti odvojeni od stropne površine.

Članak 18.

U prostorijama gdje može doći do razlijevanja zapaljivih tekućina ne smiju se postavljati pokrivači od gorivog materijala, a pod mora biti nepropustan (bez pukotina i oštećenja).

Svi podovi bez obzira na kakvu međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvori ili oštećenja u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje.

Pregled podova treba vršiti jednom godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

Pokrovi i krovišta

Članak 19.

Krovni pokrivač ne smije imati mehaničkih oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati niti držati nikakvi gorivi građevinski materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati nastajanje i širenje požara.

Ako se upotrebljava izolacijska masa u vrućem stanju, topljenje mase ne smije se obavljati na krovnom prostoru, već se mora dopremati na krovište u zatvorenim posudama.

Na sve dijelove krovišta treba biti omogućen pristup barem jednim metalnim penjalicama.

Dimnjaci

Članak 20.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog negorivog materijala, s okvirom koji se čvrsto ugradi, te ne smiju propuštati dim.

Vratašca trebaju biti najmanje jednaka veličini kao presjek dimnjaka.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrumu i na tavanu. Ne smiju biti u skladišnim prostorijama, spremištima, garažama, prostoru za smještaj ili pretakanje lakozapaljivih tvari.

Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanjskim prostorijama ili potkrovlju i iznad njega moraju biti bez oštećenja (pukotina).

Pregled tavanskih prostora, te dimnjaka treba obaviti prije početka sezone loženja i nakon završetka sezone loženja.

Prometnice i prilazi

Članak 21.

Pristupne ceste građevini i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako da:

- se čiste od snijega u zimskom periodu;
- se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.),
- nisu zakrčeni vozilima, te
- su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

b) Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 22.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 23.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene i označene električne sklopke.

Sklopke iz stavka 1. ovoga članka treba postaviti izvan zone opasnosti od požara i/ili eksplozije.

Članak 24.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi i automatski osigurači te automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati. Zamjena topivih osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Pokraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i/ili sklopka.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlašteni električari.

Vizualna provjera električne instalacije obavlja se najmanje jednom godišnje a mjerenje otpora izolacije i neprekinutost zaštitnog vodiča mora se obavljati jednom u pet godina, a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 25.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni (moraju imati odgovarajući IP zaštitu) da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Na sklopkama koje služe za isključenje električne energije u slučaju požara moraju biti jasno označeni položaji isključeno - uključeno. Za ispravnost ovih sklopki odgovorna je odgovorna osoba Poslodavca.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Oni moraju biti zaključani kako bi se onemogućilo rukovanje i pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi ormara moraju se nalaziti kod dežurnog električara, odnosno na za to određenom mjestu u prostoru glavnog razvodnog ormara.

Električna instalacija mora biti tako izvedena da pri isključenju opće rasvjete ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu, vatrogasne crpke i ostali sigurnosni uređaji koji omogućuju sigurnu evakuaciju iz građevine. Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog elektroenergetskog izvora.

Članak 26.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da na mjestima gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 27.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalaz iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Pisani nalazi o ispitivanju i pregledu električnih instalacija i uređaja se pohranjuje kod odgovorne osobe Poslodavca.

c) Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 28.

Na svim građevinama u kojima se obavlja djelatnost ili borave ljudi mora biti izvedena gromobranska instalacija

Izvedena, održavana i postavljene gromobranske instalacije mora biti takovo da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskim instalacijama svih građevina mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi reviziona knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 29.

Pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovnim periodičnim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela, a najmanje svake dvije godine.

O svakom pregledu mora se u revizionu knjigu unositi sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem i iz unesenog se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci eventualno potrebni na njoj.

2) Ostale mjere zaštite od požara

a) Općenito

Članak 30.

U prostoriji za skladištenje zapaljivih i eksplozivnih tekućina i plinova, drugih lakozapaljivih materijala zabranjeno je pušenje i upotreba otvorenog plamena, te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju.

Smještaj i čuvanje navedenih tvari može se obavljati samo u posebnim skladišnim prostorima građevine koje su izgrađene za tu svrhu, a prema propisima o smještaju i čuvanju tih tvari ili u posebno za tu svrhu izgrađenih metalnih ormara.

U prostorijama u kojima se pri radu rabe spomenute tvari, ove se mogu držati u propisanim posudama i u količini potrebnoj za rad jedne smjene.

Članak 31.

Zapaljive tekućine i ukapljeni naftni plin ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu.

Zabranjeno je prati strojeve i uređaje zapaljivim tekućinama dok su u radu.

Motorni benzini, a naročito etilizirani benzini, ne smiju se upotrebljavati za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta.

Članak 32.

Rad s otvorenim plamenom i uređajima s užarenim površinama, aparatima za zavarivanje, rezanje i lemljenje može se obavljati u prostorijama građevine ili drugim prostorima tek nakon dobivanja pisanog odobrenja odgovorne osobe Poslodavca i naloženih mjera koje se moraju poduzeti prije toga.

Za odlaganje masnih, nauljenih i prljavih krpa, te ostalih otpadaka treba postaviti metalne posude s poklopcima.

Članak 33.

Zabranjeno je odbacivati zapaljene opuške cigareta ili šibice u koševe za papir, kao i iza stolova, ormara i drugih zapaljivih predmeta.

b) Održavanje opreme i sredstava za gašenje požara

Članak 34.

Kod Poslodavca postavljena je ili izvedena sljedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje i dojavu požara:

1. Ručni vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored ručnih vatrogasnih aparata po prostorijama) sastavni su dio ovog Pravilnika.
2. Unutarnja hidrantska mreža.

Vatrogasni aparati

Članak 35.

Održavanje ručnih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled i periodični pregled.

Popis i raspored vatrogasnih aparata te plan održavanja vatrogasnih aparata izrađuje odgovorna osoba Poslodavca.

Članak 36.

Redovni pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja odgovorna osoba najmanje jednom svaka tri mjeseca za vatrogasne aparate koji se nalaze u zatvorenim prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere a svakih dva mjeseca one koji se nalaze na otvorenom prostoru.

Članak 37.

O uočenim nedostacima u redovnom pregledu odgovorna osoba pismeno će izvijestiti vlasnika Poslodavca, a nepravilnosti koje je može otkloniti sam, odmah otkloniti, za ostale nedostatke angažirati ovlaštenu pravnu osobu ili radnju iz članka 38. ovog Pravilnika.

Vatrogasni aparati koji su u redovnom pregledu utvrđeni kao neispravni a neispravnost se ne može odmah otkloniti moraju se zamijeniti s ispravnim vatrogasnim aparatom sa sredstvom gašenja koje gasi i te klase požara.

O izvršenim redovnim pregledima ručnih vatrogasnih aparata odgovorna osoba vodi upisnik na obrascu broj 1 koji je sastavni dio ovog Pravilnika. U upisnik se upisuje mjesto smještaja vatrogasnog aparata, kad je pregled planiran, kakvo je stanje utvrđeno i tko je pregled obavio.

Članak 38.

Periodični pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena pravna osoba ili radnja koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata.

Periodični pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom u godini. Prilikom odnošenja vatrogasnih aparata na pregled ne smije se ostaviti mjesto nezaštićeno odnosno na to mjesto mora se postaviti drugi vatrogasni aparat istih karakteristika.

Članak 39.

Sadržaj periodičnog pregleda ručnih vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti aparata, propisan je u članku 10. i 11. Pravilnika o vatrogasnim aparatima ("Narodne novine" br. 101/2011).

Odgovorna osoba Poslodavca odgovorna je da vatrogasni aparati budu pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama na način propisan Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 40.

O izvršenim periodičnim pregledima ručnih vatrogasnih aparata vodi se upisnik.

Upisnik iz prethodnog stavka vodi odgovorna osoba Poslodavca na propisanom obrascu broj 2 koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Sustavi za gašenje požara

Članak 41.

Ispitivanje sustava za gašenje požara postavljenih u građevini koja je u vlasništvu ili na korištenju Poslodavca obavlja ovlašteno pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova.

Navedeno ispitivanje ispravnosti sustava za gašenje požara obavlja se sukladno Zakonu o zaštiti od požara najmanje jednom godišnje.

Članak 42.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti hidrantske mreže vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sustava za gašenje požara.

Zapisnik o ispitivanju potpisuje ispitivač s lijeve strane i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je registrirana i ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje takve djelatnosti.

Članak 43.

Odgovorna osoba Poslodavca o izvršenim ispitivanjima mora posjedovati zapisnik i uvjerenje o ispravnosti hidrantske mreže.

Sve zapisnike i uvjerenja o ispravnosti hidrantske mreže u građevini i na prostoru Poslodavca odgovorna osoba drži u jednom fasciklu.

III. NAČIN UPOZNAVANJA ZAPOSLENIKA S MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA I OSPOSOBLJAVANJE ZA RUKOVANJE OPREMOM I SREDSTVIMA ZA GAŠENJE POŽARA

Članak 44.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od najmanje 8 školskih sati na način i po programu utvrđenim Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom ("Narodne novine" broj: 61/94.).

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, radnik se može rasporediti na radno mjesto ako nije prošao osnovno osposobljavanje pod uvjetom da isto prođe u vremenu trajanja probnog rada na raspoređenom radnom mjestu. Ukoliko ne položi uspješno osnovno osposobljavanje iz zaštite od požara, prestaje mu ugovorni odnos.

Osposobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Evidenciju o osposobljenim radnicima vodi odgovorna osoba.

Članak 45.

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, odgovorna osoba je dužna upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

U slučaju kada se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto na kojemu su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu dužan ga je upoznati neposredni rukovoditelj.

Članak 46.

Radnici koji tijekom jedne radne smjene ili tijekom određenog vremenskog razdoblja redovito ili povremeno obavljaju više različitih poslova moraju za te poslove biti osposobljeni i od neposrednog rukovoditelja upoznati sa svim opasnostima i mjerama zaštite od požara na tim poslovima.

IV. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA TE OVLAŠTENJA I DUŽNOSTI RADNIKA KOJI OBAVLJA TU KONTROLU

Članak 47.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru u vlasništvu ili na korištenju Poslodavca te na svim radnim mjestima

S ciljem unapređivanja stanja zaštite od požara odgovorna osoba savjetuje vlasnika i njegove pomoćnike glede potrebitih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenih pravila tehničke prakse u cilju povećanja sigurnosti imovine Poslodavca.

Poslove odgovorne osobe za zaštitu od požara (u daljnjem tekstu: odgovorne osobe) može obavljati osoba koja ima najmanje srednju stručnu spremu tehničkog smjera i položen stručni ispit iz područja zaštite od požara te tri godine radnog iskustva na poslovima zaštite od požara.

Članak 48.

Odgovorna osoba odgovorna je ravnatelju za provođenje mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, propisima i normama te odredbama ovog Pravilnika u građevini i na prostoru kojeg je vlasnik ili korisnik Poslodavac.

Odgovorna osoba u području zaštite od požara u građevini i prostoru u vlasništvu ili na korištenju Poslodavca ima prava i dužnosti da:

- predlaže ravnatelju provođenje mjera zaštite od požara koje su propisane zakonima, podzakonskim aktima te odredbama ovog Pravilnika,
- provodi u djelo odluke ravnatelja donesene u svezi sa zaštitom od požara,
- upozorava ravnatelja na utvrđene nedostatke prilikom pregleda nadzornika zaštite od požara te predlaže dinamiku njihovog otklanjanja,
- surađuje pri nadzornom pregledu i omogućuje obavljanje nadzornog pregleda, te ovlaštenim nadzornicima pruža potrebne podatke i obavijesti,
- prati promjene, izmjene ili dopune propisa koji uređuju područje zaštite od požara i predlaže izmjene i dopune ovog Pravilnika ako je u suprotnosti s propisima iz područja zaštite od požara,
- vodi propisanu evidenciju iz područja zaštite od požara (održavanje vatrogasnih aparata, ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti hidrantske mreže, ispitivanje gromobranske instalacije, ispitivanja elektro instalacija i dr.),
- ravnatelju podnosi prijedloge za odobrenje sredstava potrebnih za provođenje zaštite od požara,

- organizira osposobljavanje uposlenika iz područja zaštite od požara i o tome vodi evidenciju,
- planira redovno servisiranje i nabavu vatrogasnih aparata u suradnji s financijskom službom,
- planira periodičko ispitivanje hidrantske mreže i drugih instalacija te nabavku sredstava i opreme za gašenje požara u suradnji s financijskom službom,
- provjerava provode li se mjere zaštite od požara,
- radi otklanjanja nedostataka zaštite od požara surađuje s osobama koje održavaju objekte,
- obavlja i druge poslove iz područja zaštite od požara utvrđene propisima i ovim Pravilnikom.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima , ovim Pravilnikom i nupucima, Odgovorna osoba u području zaštite od požara ima pravo:

- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unosni otvoreni plamnu vatru u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.) te o tome izvijestiti neposrednog rukovoditelja.
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi.

V. OBVEZE VODITELJA I DRUGIH RADNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

a) Obveze voditelja

Članak 49.

Voditelj (smjene, pogona, servisa, u daljnjem tekstu: Voditelj) odgovoran je da prije početka i za vrijeme obavljanja radnih zadataka provodi mjere zaštite od požara i eksplozije.

Članak 50.

Voditelj obavlja kontrolu i nadzor glede primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima, u pogonima i u prostorijama građevine za koju je zadužen. O uočenim nedostacima sastavlja zapisnik kojeg dostavlja Odgovornoj osobi.

Članak 51.

Voditelj je odgovoran za nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara.

Voditelj je odgovoran da cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima odgovara odredbama stavka 1. članka 12. ovog Pravilnika.

Članak 52.

Voditelj je dužan upoznati svakog radnika prije rasporeda za samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka s opasnostima od požara i eksplozije te mjerama zaštite na tom radnom mjestu ili tehnološkom procesu.

Nakon premještanja s jednog radnog mjesta na drugo ili uslijed znatnije izmjene u tehnološkom procesu Voditelj je dužan upoznati svakog radnika s novonastalim opasnostima od požara i eksplozije te provođenjem odgovarajućih mjera zaštite.

Članak 53.

Posebne dužnosti Voditelja su:

- da zabrani rad radniku koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara
- nakon završetka rada, prije odlaska iz radnog prostora, provjeriti da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara
- da zabrani rad na radnom mjestu ili tehnološkom procesu, sredstvu rada i u radnom okolišu ukoliko utvrdi da postoji neposredna opasnost za nastanak i širenje požara
- izvijesti Odgovornu osobu o svakom nastalu požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara

b) Obveze radnika

Članak 54.

Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozije su da:

- održavaju u ispravnom stanju uređaje, aparate, instalacije i druga sredstva rada kojima rukuju ili su odgovorni za njihovo ispravno funkcioniranje, naročito u pogledu zaštite od požara i tehnoloških eksplozija,
- poznaju razmještaj vatrogasnih aparata i druge opreme za gašenje požara te njihovu uporabu,
- sudjeluju u gašenju požara i pružanju prve pomoći kod gašenja i spašavanja ljudi iz ugroženih građevina,
- znaju broj telefona na koji se javlja o nastalom požaru,
- znaju gdje se nalaze glavna sklopke za isključivanje električne struje ili drugih energenata za slučaj nastanka požara te njenu uporabu,
- Voditelju dojaviti sve primijećene nedostatke ili druge nepravilnosti koje bi mogle imati za posljedicu opasnosti od izbijanja požara i njegovog širenja te da odmah poduzmu mjere za otklanjanje spomenute opasnosti ako je to moguće,
- se u tijeku rada stalno usavršavaju i proširuju svoje znanje iz područja zaštite od požara, osobito u svom djelokrugu rada,
- se pridržavaju uputa o sigurnom radnom postupku i uputa vlasnika, pa i da napusti radno mjesto ako to od njih, s osnove zaštite od požara, zatraži vlasnik,
- prisustvuju teoretskom i praktičnom dijelu nastave koja se organizira u cilju informiranja ili osposobljavanja zaposlenika iz područja zaštite od požara.

b) Odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara

Članak 55.

Za neosiguravanje financijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskih akata propisanih, od strane nadležne inspekcije naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je ravnatelj.

Voditelj je odgovoran za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Odgovorna osoba odgovorna je za posljedice koje proizlaze iz neizvršavanja obveza navedenih u članku 50. ovog Pravilnika.

Članak 56.

Radnik koji ne primjenjuje mjere zaštite od požara navedene u ovom Pravilniku ili ih izvršava protivno odredbama ovog Pravilnika čini povredu radne obveze.

Članak 57.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprječavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara,
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta,
- ne prijaviti voditelju pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije,
- nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- odbiti rad duži od ranog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 58.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprječavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika i/ili imovinu,
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše posljedice po radnika i/ili imovinu,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život ili zdravlje radnika i/ili imovinu,
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i napatke iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili voditelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- ne prijaviti voditelju zaštite od požara pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara, ako je time učinjena posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- odbiti rad duže od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara, ako je time nastala posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu.

VI. DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 59.

Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugu osobu.

Ako radnik ne može ukloniti opasnost za nastanak požara ili ugasiti požar bez opasnosti za sebe ili drugu osobu, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike o opasnosti te nazvati najbližu vatrogasnu postrojbu ili vatrogasnu postaju odnosno ispostavu radi početka akcije gašenja požara na telefon **193 ili 112**.

Prilikom dojave o nastalom požaru radnik treba dati sljedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja;
- mjesto (lokaciju) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe;
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru;
- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.);
- da li u požaru ima ozlijeđenih.

Članak 60.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- isključiti električnu energiju;
- zatvoriti dovod plina;
- iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, boce s plinom ili posude sa zapaljivim tekućinama;
- izvesti na siguran prostor motorna vozila;
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora.

Članak 61.

Odgovorna osoba čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. Također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Kao voditelj akcije gašenja požara dužna je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje, te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika.

Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru, te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara.

Članak 62.

Nakon završetka akcije gašenja požara odgovorna osoba zajedno s voditeljem akcije gašenja dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovnog javljanja požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći;
- dežurnom osoblju tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara te hranu i piće.

Članak 63.

Upotrijebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremiti na određena mjesta za što je odgovara Odgovorna osoba.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 64.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se osam dana od dana objave na oglasnoj ploči.

Članak 65.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

URBROJ: 202 – 11 - 2019

Rakitje, 29. 11. 2019.

Ravnatelj Ustanove
Ervin Škacan

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči dana 29. 11. 2019. godine.

RJEŠENJE O RAZVRSTAVANJU U KATEGORIJU UGROŽENOSTI OD POŽARA

UPISNIK RASPOREDA RUČNIH I PRIJEVOZNIH VATROGASNIH APARATA

Građevina (prostor)	Prostorija	Klasa požara	Požarno opterećenje [GJ/m ²]	Površina prostorije [m ²]	Broj vatrogasnih aparata po vrstama									
					S-1	S-6	S-9	CO ₂ /5	CO ₂ /1	S-50	S-100			

Datum _____

VODITELJ _____

PLAN I PROGRAM ODRŽAVANJA VATROGASNIH APARATA

Prostorija	Vrsta aparata	Oznaka aparata	Planirani datumi pregleda	
			Redovni pregled	Periodični pregled

Datum _____

VODITE LJ _____

UPISNICI O ODRŽAVANJU VATROGASNIH APARATA

UPISNIK REDOVNOG PREGLEDA RUČNIH I PRIJEVOZNIH VATROGASNIH APARATA

Prostorija i/ili prostor smještaja i datum pregleda		Čimbenici koji se utvrđuju redovnim pregledom					
Prostorija	Vrsta aparata	Datum pregleda	Označenost, uočljivost i dostupnost aparata	Opće stanje aparata	Kompletnost aparata	Stanje plombe zatvarača i ventila	

Datum _____

VODITELJ _____

UPISNIK PERIODIČNOG PREGLEDA VATROGASNIH APARATA

Prostorija i/ili prostor smještaja aparata	Vrsta i oznaka aparata	Datum periodičnog pregleda	Serijski broj evidencijske naljepnice	Zamijenjeni dijelovi i/ili drugi zahvati na aparatu

Datum _____

VODITELJ _____